

مقایسه شخصیت عاطفی عصبی و صفات تاریک شخصیت در زوجین موفق و ناموفق Comparison of emotional neurotic personality and dark personality traits in successful and unsuccessful couples

Hassan Bafandeh Qaramaleki

Associate Professor, Department Of Psychology,
Faculty of Education and Psychology, Azarbaijan
Shahid Madani University, Tabriz, Iran.

Zahra Ghaffari Shoja*

M. A. in Psychology, Department of Psychology,
Tabriz Branch, Islamic Azad University, Tabriz, Iran.
zahraghaffari9797@gmail.com

حسن بافنده قرامالکی

دانشیار، گروه روان-شناسی، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه
شهید مدنی آذربایجان، تبریز، ایران.

زهره غفاری شجاع
(نویسنده مسئول)

کارشناس ارشد روان-شناسی، گروه روان-شناسی، واحد تبریز، دانشگاه آزاد
اسلامی، تبریز، ایران.

Abstract

This study was conducted to compare neurotic personality and dark personality traits in successful and unsuccessful couples. The current research was of the causal-comparative type. The statistical population of this research is made up of all married men and women of Tabriz City in 2023. From the whole community, 150 people were selected by purposeful sampling. 30 of them were removed because their scores were abnormally outside the average range, and finally, 120 people remained. The score of 60 people was higher than the average range (score 161) and they were considered as successful couples, and the score of 60 people was lower than the average range (score 161) and they were considered as unsuccessful couples. To evaluate the data, the Emotional Neuroscience Scale of Personality (ANPS; Panksepp, 1998), Dark Personality Traits (DTDD; Johnson & Webster, 2010), and Marital Satisfaction (ENRICH; Fowers & Olson, 1993) were used. Analysis of variance test was used to analyze the data. The results showed that between successful and unsuccessful couples in search components ($P=0.002$), fear ($P=0.001$), play ($P=0.001$), sadness ($P=0.001$), spirituality ($P=0.001$), dark traits of Machiavellianism ($P=0.001$), narcissism ($P=0.001$) and antisociality ($P=0.002$) there was a significant difference. Therefore, it can be said that there is a difference between the neurotic emotional personality and dark personality traits in successful and unsuccessful couples.

Keywords: Marital Satisfaction, Personality, Dark Traits, Successful and Unsuccessful.

چکیده

مطالعه حاضر با هدف مقایسه شخصیت عاطفی عصبی و صفات تاریک شخصیت در زوجین موفق و ناموفق انجام شد. پژوهش حاضر از نوع علی-مقایسه‌ای بود. جامعه آماری این پژوهش را کلیه مردان و زنان متأهل شهر تبریز در سال ۱۴۰۲ تشکیل داده‌اند. از کل جامعه، ۱۵۰ نفر به روش نمونه‌گیری هدفمند انتخاب شدند. ۳۰ نفر از آن‌ها به دلیل اینکه نمراتشان به طور غیراستاندارد خارج از بازه میانگین بود، حذف شدند و در نهایت ۱۲۰ نفر باقی ماندند. نمره ۶۰ نفر از افراد بالاتر از بازه میانگین (نمره ۱۶۱) بود و به عنوان زوجین موفق در نظر گرفته شدند و نمره ۶۰ نفر از افراد پایین‌تر از بازه میانگین (نمره ۱۶۱) بود و به عنوان زوجین ناموفق در نظر گرفته شدند. به منظور گردآوری داده‌ها از مقیاس نوروساینس عاطفی شخصیت (ANPS؛ پانکسپ، ۱۹۹۸)، صفات تاریک شخصیت (DTDD؛ جانسون و وبستر، ۲۰۱۰) و رضایت زناشویی (ENRICH؛ فاورز و اولسون، ۱۹۹۳) استفاده شد. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از آزمون تحلیل واریانس استفاده شد. نتایج نشان داد که بین زوجین موفق و ناموفق در مؤلفه‌های جستجو ($P=0.002$)، ترس ($P=0.001$)، بازی ($P=0.001$)، ناراحتی ($P=0.001$)، معنویت ($P=0.001$)، صفات تاریک ماکیاوولیسم ($P=0.001$)، خودشیفتگی ($P=0.001$)، و جامعه‌ستیزی ($F=12/830$ ، $P=0.001$) تفاوت معنادار وجود داشت. بنابراین می‌توان گفت، شخصیت عاطفی عصبی و صفات تاریک شخصیت در زوجین موفق و ناموفق تفاوت دارد.

واژه‌های کلیدی: رضایت زناشویی، شخصیت، صفات تاریک، موفق و ناموفق.

مقدمه

ازدواج رابطه طولانی مدت و پایدار در گستره عمر است که اغلب به عنوان هدف کلیدی و شاخص اساسی برای سلامت و بهزیستی در نظر گرفته می‌شود. برای آن که ازدواج مدت طولانی ادامه یابد، باید برای حفظ آن تلاش کرد (پریادهرشینی و گوپالان^۱، ۲۰۲۰). در این تحقیق یکی از شاخص‌های اساسی در دوام ازدواج مفهوم ثبات زناشویی^۲ می‌باشد. ثبات زناشویی به کیفیت رابطه زوجین بستگی دارد. روابط زناشویی ناکارآمد، یا ازدواج‌های ناموفق نه تنها سلامت روانی زوجها را تهدید می‌کند بلکه بقاء خانواده را به خطر می‌اندازد (سایه میری و همکاران، ۲۰۲۰).

هر ازدواجی می‌تواند به دو دسته ازدواج موفق و ناموفق تقسیم شود. ازدواج موفق در تحقیقات انجام شده معمولاً با سازگاری و رضایت زناشویی، ارتباط نزدیکی دارد. در این رابطه ازدواجی را می‌توان موفق تلقی کرد که در آن سطح رضایت زناشویی بین زوجین بالا بوده و سازگاری و تفاهم بهتری را دارا باشد (بات^۳، ۲۰۲۲). در بین منابع موجود، یافتن تعریف کامل برای ازدواج موفق، به سادگی ممکن نیست؛ اما به نظر می‌رسد، ازدواج موفق مفهومی به مراتب کلی‌تر از سازگاری و رضایت زناشویی داشته باشد. در روابط بین زوجها ممکن است، زوجها باهم سازگاری داشته باشند اما رضایت چندانی از رابطه نداشته باشند. بر این اساس زوج‌های موفق، نسبت به هم سازگارند و حتی حسی توأم با خشنودی و لذت نسبت به ازدواجشان دارند. به علاوه زوج‌های موفق، خود را زوجینی توصیف می‌کنند که به هدف‌های ازدواجشان تا اندازه زیادی دست یافته‌اند (مارکمن^۴ و همکاران، ۲۰۲۲). در ایران نیز همان اندازه که آمارهای رسمی (سازمان ثبت احوال ایران، ۱۴۰۰) طلاق به نگرانی اجتماعی دامن می‌زنند، نتایج پژوهشی نیز بر نیاز به برنامه‌ریزی و اقدام مؤثر تأکید می‌کنند (یوسفی افراشته و حیاتی، ۱۴۰۰). طبق گزارش سازمان ثبت احوال ایران (۱۴۰۰) نسبت طلاق‌ها به ازدواج‌های ثبت شده در سال ۱۳۹۸ به ۳۰ درصد رسیده است. همچنین گزارش‌های پژوهشی نیز از وجود و گسترش بحران‌های به طلاق منجر شده مثل تعارض‌های زناشویی، طلاق عاطفی، خیانت زناشویی و گسست ارتباطی بین اعضای خانواده را پرده‌برداری کرده‌اند (یوسفی افراشته و حیاتی، ۱۴۰۰). در ایران سرعت نرخ طلاق نسبت به دو دهه قبل افزایش بسیار چشمگیر است. در سال ۲۰۰۴ از هر ده ازدواج، یکی به طلاق منجر می‌شد و این نرخ در سال ۲۰۱۸ تبدیل به یک طلاق از هر سه ازدواج شده است. امروزه طلاق فراتر از یک مشکل فردی است و علاوه بر زوج و فرزندان به اقتصاد جامعه هم لطمه می‌زند (اسلامی و همکاران، ۲۰۲۰).

امروزه طلاق به یک معضل جهانی تبدیل شده است؛ بررسی مطالعات دلالت بر این دارد که عوامل بسیاری می‌توانند بر گرایش افراد به طلاق تاثیرگذار باشند. یکی از عوامل اثرگذار بر کیفیت و دوام روابط عاطفی، ویژگی‌های شخصیت است (برودک و کالتا^۵، ۲۰۲۳). ویژگی‌های شخصیتی^۶ می‌توانند برای پیش‌بینی رفتارهای فرد در موقعیت‌های مختلف زندگی از جمله رضایت و ثبات زناشویی مورد استفاده قرار گیرند (سایه میری و همکاران، ۲۰۲۰). در این نگاه می‌توان ازدواج را پیوندی بین دو نفر با شخصیت‌های مختلف در نظر گرفت. برودک و کالتا (۲۰۲۳) بیان می‌کنند روابط عاشقانه، مستلزم آن است که افراد در ارزیابی شریک زندگی خود فراتر از ویژگی‌های جسمانی رفته و ویژگی‌های شخصیتی را در نظر گیرند (برودک و کالتا، ۲۰۲۳). به طور کلی می‌توان گفت، از جمله عواملی که در رابطه با جنس مخالف و نوع رابطه در ارتباط است، می‌توان به ویژگی‌های شخصیتی افراد اشاره کرد. صفات شخصیت اولین راهنمای تشخیص وضعیت شناختی و عاطفی افراد می‌باشند و بر نقش‌های عاطفی- اجتماعی و رفتارهای بین فردی افراد تاثیرگذار هستند (رحیمی احمدآبادی و همکاران، ۱۳۹۸).

با توجه به افزایش پیامدهای منفی طلاق در ایران، عوامل شخصیتی و هیجانی استحکام بخش به زندگی زناشویی می‌تواند از شکل‌گیری طلاق جلوگیری کرده و باعث افزایش ثبات زندگی زناشویی شود (سازمان ثبت احوال ایران، ۱۳۹۹). براساس نظریه عصب شناختی عاطفی شخصیت پانکسپ^۷ (۱۹۹۸) عواطف فرایندهای ذهنی پیچیده با ارزش انطباقی بالا هستند، که در طی دوره تکامل فیلوژنتیک توسعه یافته‌اند تا بقای فرد در شرایط بحرانی را تضمین کنند. شش فرآیند اولیه‌ی سیستم زیرقشری مغز -جستجو، خشم، ترس، مراقبت، غم و

1 Priyadarshini & Gopalan

2 Marital Stability

1 Butt

2 Markman

5 Brudek & Kaleta

6 Personality traits

5 Panksepp

بازی- به عنوان پایه‌ای برای توسعه شخصیت انسانی ارائه می‌شوند و بنابراین به عنوان یک الگوی بالقوه جدید برای ارزیابی شخصیت می‌باشد. تفاوت‌های فردی در عاطفه‌ی بالاتر و همچنین سیستم‌های عاطفی-عصبی آزاردهنده‌ی تحت پردازش سطح پایین‌تر (خشم، ترس و ناراحتی) همراه با سیستم‌های عاطفی مثبت بازی، مراقبت و جستجو برای بیان پایه‌های شخصیت دیده می‌شوند (اکیز^۱ و همکاران، ۲۰۲۳). یکی از نظریه‌های جدید در ارتباط با شخصیت و خلق‌و‌خو نظریه شخصیت عاطفی عصبی دیویس می‌باشد. براساس این نظریه که شش سیستم هیجانی اولیه به طور فلوژنتیکی در نواحی زیرقشری پستانداران وجود داشته و تفاوت‌های فردی در گرایش‌های هیجانی بخشی از شخصیت انسانی است، می‌توان گفت که تفاوت‌های فردی در سیستم‌های هیجانی اولیه پانکسپ ممکن است به تشکیل قدیمی‌ترین جنبه‌های تکاملی شخصیت انسان کمک کند (میلانو^۲ و همکاران، ۲۰۲۳).

یکی از متغیرهایی که می‌تواند در پیش‌بینی موفقیت و عدم موفقیت زوجین در ازدواج نقش داشته باشد، صفات تاریک شخصیت می‌باشد. این سه صفت نامطلوب اجتماعی به ماکیاول‌گرایی، سایکوپاتی و خودشیفتگی سایکلینیک می‌شوند و با برخی صفات منفی از جمله ناخوشایندی، بی‌صدافتی، پرخاشجویی و تعدادی از شاخص‌های پیش‌بینی کننده ازدواج کوتاه‌مدت ارتباط دارند. این سه صفت تاریک، همبستگی درونی بالایی با هم دارند ولی معادل هم نیستند. شخصیت ماکیاول‌گرا دارای ویژگی‌های جاه‌طلبی، تفرقه‌افکنی، دورویی، تخریب‌گری، به بردگی گرفتن دیگران، هوش عملی، کنترل هیجان بالا، تحمیق دیگران و خشم نرم هستند. ماکیاول‌گرایی با خوشایندی و وظیفه‌شناسی پایین، کنترل شخصی نیرومند، خود فاش سازی، خودشیفتگی، خیانت و بی اخلاقی مرتبط است (مور و اندرسون^۳، ۲۰۱۹). در مجموع برای کمک به زوجین جهت موفقیت در زندگی زناشویی ابتدا باید به جنبه‌های مختلف شخصیت آن‌ها شناخت پیدا کرد و این امر میسر نمی‌شود مگر از طریق پژوهش و این پژوهش در راستای کمک به زوجین جهت شناسایی ویژگی‌های شخصیتی و صفات مختلف زوجین موفق و ناموفق انجام شده است و از جهتی دیگر می‌توان در مشاوره‌های پیش از ازدواج و مشاوره زوجین از نتایج احتمالی این تحقیق استفاده کرد. به این ترتیب از آن‌جا که صفات تاریک شخصیت و جنبه‌هایی از شخصیت عاطفی عصبی باعث آزار و اذیت دیگران و آسیب به خود و روابط اجتماعی می‌شود و همچنین باعث به وجود آمدن بسیاری از مشکلات در جامعه می‌شوند، این پژوهش درصدد تعیین مقایسه شخصیت عاطفی عصبی و صفات تاریک شخصیت در زوجین موفق و ناموفق است و با توجه به اینکه در رابطه با موفق و ناموفق بودن ازدواج، به نقش شخصیت عاطفی عصبی و صفات تاریک شخصیت توجه نگردیده است، لذا هدف پژوهش حاضر مقایسه شخصیت عاطفی عصبی و صفات تاریک شخصیت در زوجین موفق و ناموفق بود.

روش

روش تحقیق حاضر از نوع علی - مقایسه‌ای و نوع تحقیق حاضر بنیادی بود. جامعه آماری این پژوهش را کلیه مردان و زنان متأهل شهر تبریز در سال ۱۴۰۲ تشکیل داده‌اند. از کل جامعه، ۱۵۰ نفر به روش نمونه‌گیری هدفمند انتخاب شدند. ۳۰ نفر از آن‌ها به دلیل اینکه نمراتشان به طور غیراستاندارد خارج از بازه میانگین بود، حذف شدند و در نهایت ۱۲۰ نفر باقی ماندند. نمره ۶۰ نفر از افراد بالاتر از بازه میانگین (نمره ۱۶۱) بود و به عنوان زوجین موفق در نظر گرفته شدند و نمره ۶۰ نفر از افراد پایین‌تر از بازه میانگین (نمره ۱۶۱) بود و به عنوان زوجین ناموفق در نظر گرفته شدند (کریمی و همکاران، ۱۴۰۲). معیارهای ورود شامل: حداقل ۱ سال از زندگی مشترک زوجین گذشته باشد. نباید بیش از ۱۰ سال از زندگی مشترک آن‌ها گذشته باشد. داشتن حداقل تحصیلات سیکل. سن آن‌ها بیش از ۶۰ سال نباشد. تمایل به همکاری در پژوهش داشته باشند و دامنه نمرات افراد بین بازه ۴۷ الی ۲۳۵ باشد. معیارهای خروج از این پژوهش، ناقص و مخدوش بودن پرسشنامه‌ها بود. به منظور حفظ اصل محرمانه بودن، داده‌های به دست آمده از پرسشنامه‌ها به صورت ناشناس (بدون ذکر نام یا مشخصاتی که هویت افراد را نشان دهد) از شرکت‌کنندگان در پژوهش جمع‌آوری شد تا هویت آن‌ها آشکار نگردد. همچنین، به شرکت‌کنندگان در پژوهش درباره اختیاری بودن شرکت در پژوهش و هدف انجام پژوهش توضیحات لازم ارائه گردید. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از آزمون تحلیل واریانس به کمک نرم افزار آماری SPSS نسخه ۲۴ استفاده شد.

ابزار سنجش

1 Ekiz

2 Milano

3 Moor & Anderson

مقیاس رضایت زناشویی انریچ (EMS):^۱ فرم ۴۷ سوالی مقیاس رضایت زناشویی انریچ توسط فاووز و اولسون^۲ (۱۹۹۳) تهیه شد که شامل ۹ زیرمقیاس است این ابزار به صورت طیف لیکرت پنج درجه‌ای از کاملاً موافق (نمره ۵)، موافق (نمره ۴)، نه موافق و نه مخالف (نمره ۳)، مخالف (نمره ۲)، کاملاً مخالف (نمره ۱) نمره‌گذاری می‌شود، بر این اساس دامنه نمرات در این پرسشنامه بین ۴۷ الی ۲۳۵ می‌باشد، نمرات بالاتر نشان دهنده رضایت زناشویی بیشتر است؛ در این مطالعه زوجینی که نمره بالاتر از ۱۶۱ کسب کردند به عنوان زوجین موفق در نظر گرفته شدند (کریمی و همکاران، ۱۴۰۲). روایی این مقیاس توسط فاووز و السون (۱۹۹۳) به روش سازه بررسی شد و رابطه آن با مقیاس رضایت از زندگی^۳ (دانیر^۴ و همکاران، ۱۹۸۵) بین ۰/۳۲ الی ۰/۴۱ محاسبه شد. همچنین آلن^۵ و اولسون (۲۰۰۱) پایایی این ابزار را به روش همسانی درونی با محاسبه ضریب آلفای کرونباخ ۰/۹۲ محاسبه کرد. در ایران روایی همگرای این ابزار با ابزار سنجش خانواده (FAD)^۶ ۰/۹۲ گزارش شد (شریف‌نیا، ۱۳۸۰؛ به نقل از برخورداری و شهبازی، ۱۴۰۲)، همچنین پایایی آن به روش آلفای کرونباخ ۰/۹۸ گزارش شد (برخورداری و شهبازی، ۱۴۰۲). همچنین در مطالعه حاضر آلفای کرونباخ ۰/۷۷ محاسبه شد.

مقیاس شخصیت نوروساینس عاطفی (ANPS):^۷ این ابزار در سال ۱۹۹۸ توسط پانکسپ تهیه شده است. این مقیاس برای ارزیابی پایه‌های زیستی شخصیت مورد استفاده قرار می‌گیرد (دیویس^۸ و همکاران، ۲۰۰۳). شخصیت عاطفی عصبی براساس مقیاس شخصیت نوروساینس عاطفی با ۱۱۰ گویه شامل ۷ خرده مقیاس؛ جستجو، ترس، مراقبت، خشم، بازی، غم و معنویت مورد سنجش قرار می‌گیرد. تمامی این خرده مقیاس‌ها به جز خرده مقیاس معنویت شامل ۱۴ گویه هستند. خرده مقیاس معنویت ۱۲ گویه دارد. افزون بر این، سلطه (۷ گویه)، مطلوبیت (۶ گویه) و اضطراب اجتماعی (۶ گویه) نیز در این مقیاس سنجیده می‌شوند. این ابزار به صورت طیف لیکرت چهار درجه‌ای از کاملاً موافق (۳)، موافق (۲)، مخالف (۱)، کاملاً مخالف (۰) نمره‌گذاری می‌شود. نمرات برخی از گویه‌ها معکوس نمره‌گذاری می‌شود. پایایی این مقیاس به روش آلفای کرونباخ بین ۰/۶۵ تا ۰/۸۶ گزارش شده است که مقیاس بازی و جستجو پایین‌تر از ۰/۷۰ و مقیاس‌های خشم، ترس و معنویت بیش از ۰/۸۰ بودند، همچنین روایی این مقیاس به روش محتوایی بر اساس شاخص توافق ۰/۷۸ محاسبه شد (دیویس و همکاران، ۲۰۰۳). در ایران نیز امیری و آزاد مرزآبادی (۲۰۱۷) ویژگی‌های روانسنجی این مقیاس را بررسی کردند. نتایج نشان دادند که مقیاس عصب شناختی عاطفی شخصیت در ایران دارای روایی و پایایی مناسب است. اعتبار ANPS با دو روش مورد بررسی قرار گرفت. روایی ملاکی همزمان با مقیاس عواطف مثبت و منفی (NAPAS) اجرا و همبستگی بین خرده مقیاس‌ها بین ۰/۶۷ الی ۰/۷۷ محاسبه شد. پایایی به روش همسانی درونی با محاسبه ضریب آلفای کرونباخ ۰/۷۹ محاسبه شد. همچنین در مطالعه حاضر آلفای کرونباخ ۰/۷۳ محاسبه شد.

پرسشنامه مثلث تاریک شخصیت (DTDD):^۹ پرسشنامه صفات تاریک شخصیت در ۱۲ گویه در قالب پرسشنامه خودگزارشی توسط جانسون و وبستر^{۱۰} در سال ۲۰۱۰ تهیه شده است. این پرسشنامه، سه ویژگی شخصیتی خودشیفته، جامعه‌ستیزی و ماکیاولی را مورد سنجش قرار می‌دهد و براساس طیف لیکرت ۷ درجه‌ای از کاملاً مخالف (۱)، مخالف (۲)، تا حدودی مخالف (۳)، نظری ندارم (۴)، تا حدودی موافق (۵)، موافق (۶)، کاملاً موافق (۷) نمره‌گذاری می‌شود. نمره ابعاد با جمع کردن نمره گویه‌های آن به دست می‌آید و طیف نمرات این پرسشنامه از ۱۲ تا ۸۴ متغیر است. هرچه آزمودنی نمره بالاتری کسب کند، به میزان بیشتری دارای آن ویژگی است. همسانی درونی این آزمون ۰/۸۳ گزارش شده است. روایی سازه ابزار به روش تحلیل عاملی اکتشافی بررسی و سه عامل شناسایی شده است که در مجموع ۵۷ درصد واریانس را تبیین کردند و پایایی کل ابزار و صفات تاریک خودشیفته، جامعه‌ستیزی و ماکیاولیسم با روش بازآزمایی با فاصله دوهفته به ترتیب ۰/۸۹، ۰/۸۷، ۰/۷۶ و ۰/۸۶ گزارش شده است (جانسون و وبستر، ۲۰۱۰). در پژوهشی که در ایران انجام گرفت، قمرانی و همکاران (۱۳۹۴) ضرایب آلفای کرونباخ ۰/۹۲، ۰/۶۸، ۰/۴۰ و ۰/۸۱ را به ترتیب برای خرده مقیاس‌های ماکیاولی‌گرایی،

1 The Enrich Marital Satisfaction scale (EMS)

2 Fowers & Olson

3 Satisfaction with Life Scale

4 Dyner

5 Allen

6 Family Assessment device

7 Affective Neuroscience Personality Scales (ANPS)

8 Davis

9 Dark Triad Dirty Dozen (DTDD)

10 Janason & Webster

خودشیفتگی و جامعه‌ستیزی و کل مقیاس و نیز روایی اکتشافی مطلوب ۰/۶۳ برای این پرسشنامه گزارش کردند، همچنین پایایی در مطالعه حاضر آلفای کرونباخ ۰/۸۲ محاسبه شد.

یافته‌ها

در این پژوهش ۱۲۰ نفر بعنوان نمونه مورد اندازه‌گیری قرار گرفته بودند که پس از نمره‌گذاری پرسشنامه رضایت زناشویی زناشویی تعداد ۶۰ نفر در گروه با رضایت زناشویی پایین و ۶۰ نفر در گروه با رضایت زناشویی بالا قرار گرفتند. بین میانگین سنی زوجین موفق $36/8 \pm 9/37$ و ناموفق $35/38 \pm 5/79$ تفاوت معناداری وجود نداشت ($t=1/217, P=0/228$). همچنین بین دو گروه از نظر سطح تحصیلات تفاوت معناداری وجود نداشت ($P=0/131, t=1/421$ ، خی دو)؛ بیشتر افراد شرکت‌کننده در دو گروه دارای تحصیلات کارشناسی بودند (۴۰ نفر گروه زوجین موفق و ۳۴ نفر گروه زوجین ناموفق). در ادامه در جدول ۱ اطلاعات توصیفی متغیرها به تفکیک دو گروه ارائه شده است.

جدول ۱: اطلاعات توصیفی شخصیت عاطفی عصبی و شخصیت تاریک به تفکیک گروه‌ها

متغیرها	مؤلفه‌ها	گروه زوجین موفق (۶۰ نفر)	گروه زوجین ناموفق (۶۰ نفر)
		میانگین	انحراف استاندارد
شخصیت عاطفی عصبی	جستجو	۲۷/۲۷	۴/۳۵۶
	ترس	۲۵/۴۸	۵/۵۱۹
	مراقبت	۳۱/۸۸	۳/۱۲۵
	خشم	۲۹/۶۵	۳/۷۶۳
	بازی	۳۰/۰۸	۵/۶۲۸
	ناراحتی	۲۵/۸۷	۴/۷۲۵
شخصیت تاریک	معنویت	۲۲/۴۰	۴/۵۳۳
	ماکیاولیسم	۱۳/۷۵	۳/۶۰۶
	خودشیفتگی	۱۳/۴۲	۲/۶۸۳
	جامعه‌ستیزی	۱۸/۰۸	۵/۵۷۶

در جدول ۱ میانگین و انحراف استاندارد نمرات شخصیت عاطفی عصبی در افراد مورد مطالعه به تفکیک گروه آورده شده است. بر اساس نتایج میانگین گروه زوجین موفق در مؤلفه‌های مراقبت و معنویت بالاتر از گروه ناموفق و در باقی مؤلفه‌ها گروه زوجین ناموفق بالاتر از گروه زوجین موفق می‌باشد. همچنین در جدول ۱ میانگین و انحراف استاندارد صفات تاریک شخصیت در افراد مورد مطالعه به تفکیک گروه آورده شده است. بر اساس نتایج میانگین صفات تاریک شخصیت گروه ناموفق بالاتر از گروه موفق می‌باشد؛ اما برای اطمینان از اینکه آیا این تفاوت معنادار است یا خیر، از آزمون تحلیل واریانس چندمتغیره به تفکیک متغیرها استفاده خواهد شد.

جهت مقایسه زوجین موفق و ناموفق بر اساس مؤلفه‌های شخصیت عاطفی عصبی و شخصیت تاریک به تفکیک از آزمون تحلیل واریانس چندمتغیری استفاده شد، پیش از اجرا به بررسی پیش‌فرض‌های آماری آن پرداخته شد، نتایج آزمون کالموگروف – اسمیرنوف نشان داد داده‌ها به تفکیک گروه‌ها دارای توزیع نرمال است ($P>0/05$). همچنین نتایج آزمون لون نشان همگونی خطای واریانس‌ها در گروه‌ها برقرار است ($P>0/05$). همچنین نتایج آزمون ام باکس جهت بررسی همگونی ماتریس کوواریانس‌ها نشان داد، این مفروضه به تفکیک متغیرها معنادار نیست ($P>0/05$)؛ بر این اساس این مفروضه نیز برقرار بود. در جدول ۲ نتایج آزمون تحلیل واریانس چندمتغیری به تفکیک مؤلفه‌ها اجرا و ارائه شده است.

جدول ۲: نتایج آزمون تحلیل واریانس چندمتغیری

اثر گروه	ارزش	F مقدار	درجه آزادی	درجه آزادی خطا	معناداری (P)	ضریب ایما
اثر پیلایی	۰/۲۵۷	۵/۵۳۸	۷	۱۱۲	۰/۰۰۱	۰/۲۵۷
لامبدای ویلکز	۰/۷۴۳	۵/۵۳۸	۷	۱۱۲	۰/۰۰۱	۰/۲۵۷
اثر هتلینگ	۰/۳۴۶	۵/۵۳۸	۷	۱۱۲	۰/۰۰۱	۰/۲۵۷
بزرگترین ریشه روی	۰/۳۴۶	۵/۵۳۸	۷	۱۱۲	۰/۰۰۱	۰/۲۵۷

نتایج آزمون تحلیل واریانس چندمتغیری نشان داد که بین گروه‌ها در مؤلفه‌های شخصیت عصبی عاطفی و شخصیت تاریک حداقل در یکی از آن‌ها تفاوت معنادار وجود دارد ($F=۰/۵۳۸$, $P=۰/۰۰۱$). در نتیجه ترکیب مؤلفه‌های شخصیت عاطفی عصبی و شخصیت تاریک گروه‌ها (زوجین موفق و ناموفق) با هم متفاوت بوده و تفاوت معناداری دارند. ولی این آماره نشان نمی‌دهد که در کدام یک از متغیرهای وابسته تفاوت معنی‌دار وجود دارد. لذا بعد از آن به بررسی این موضوع پرداخته می‌شود که کدام یک از مؤلفه‌های شخصیت عاطفی عصبی و شخصیت تاریک به طور جداگانه در گروه‌ها باهم تفاوت دارند؟ در ادامه نتیجه آزمون تحلیل واریانس تک متغیره جهت مقایسه هر یک از مؤلفه‌ها در بین گروه‌ها آورده شده است.

جدول ۳: نتایج آزمون تحلیل واریانس تک متغیره هر یک از مؤلفه‌های متغیرها

مؤلفه متغیرها	متغیر وابسته (اثر گروه)	مجموع مجزورات	درجه آزادی	میانگین مجزورات	F	سطح معناداری
شخصیت عاطفی	جستجو	۲۱۳/۳۳۳	۱	۲۱۳/۳۳۳	۱۰/۰۴۷	۰/۰۰۲
عصبی	ترس	۳۷۴/۵۳۳	۱	۳۷۴/۵۳۳	۱۳/۲۸۰	۰/۰۰۱
	مراقبت	۴۳/۲۰۰	۱	۴۳/۲۰۰	۲/۸۸۱	۰/۰۹۲
	خشم	۱۱/۴۰۸	۱	۱۱/۴۰۸	۱/۱۷۳	۰/۲۸۱
	بازی	۴۴۸/۵۳۳	۱	۴۴۸/۵۳۳	۱۸/۷۴۶	۰/۰۰۱
	ناراحتی	۳۰۷/۲۰۰	۱	۳۰۷/۲۰۰	۱۴/۵۷۸	۰/۰۰۱
	معنویت	۳۸۵/۲۰۸	۱	۳۸۵/۲۰۸	۲۰/۵۷۳	۰/۰۰۱
شخصیت تاریک	ماکیاولیسم	۵۹۸/۵۳۳	۱	۵۹۸/۵۳۳	۲۷/۲۳۳	۰/۰۰۱
	خود شیفتگی	۱۸۲/۵۳۳	۱	۱۸۲/۵۳۳	۱۲/۸۳۰	۰/۰۰۱
	جامعه ستیزی	۲۵۸/۱۳۳	۱	۲۵۸/۱۳۳	۱۰/۴۹۸	۰/۰۰۲

نتایج نشان داد که بین زوجین موفق و ناموفق در مؤلفه‌های جستجو ($F=۱۰/۰۴۷$, $P=۰/۰۰۲$)، ترس ($F=۱۳/۲۸۰$, $P=۰/۰۰۱$)، بازی ($F=۱۸/۷۴۶$, $P=۰/۰۰۱$)، ناراحتی ($F=۱۴/۵۷۸$, $P=۰/۰۰۱$)، معنویت ($F=۲۰/۵۷۳$, $P=۰/۰۰۱$)، صفات تاریک ماکیاولیسم ($P=۰/۰۰۱$)، خودشیفتگی ($F=۲۷/۲۳۳$, $P=۰/۰۰۱$) و جامعه‌ستیزی ($F=۱۰/۴۹۸$, $P=۰/۰۰۲$) تفاوت معنادار وجود داشت ($P<۰/۰۵$). بر اساس نتایج، میانگین گروه زوجین موفق در مؤلفه معنویت بالاتر از گروه ناموفق و در سایر مؤلفه‌ها گروه زوجین ناموفق بالاتر از گروه زوجین موفق بود. بنابراین می‌توان گفت، شخصیت عاطفی عصبی (جستجو، ترس، مراقبت، خشم، بازی، ناراحتی و معنویت) در زوجین موفق و ناموفق تفاوت دارد. بر اساس نتایج جدول میانگین صفات تاریک شخصیت گروه ناموفق بالاتر از گروه موفق می‌باشد. بنابراین می‌توان گفت، بین صفات تاریک شخصیت (ماکیاولیسم، خودشیفتگی و جامعه‌ستیزی) در زوجین موفق و ناموفق تفاوت وجود دارد.

بحث و نتیجه گیری

پژوهش حاضر با هدف مقایسه شخصیت عاطفی عصبی و صفات تاریک شخصیت در زوجین موفق و ناموفق انجام شد. نتایج نشان داد نمره صفات عاطفی عصبی در مؤلفه‌های جستجو، ترس، بازی و ناراحتی در زوجین ناموفق بیشتر بود، همچنین نتیجه نشان داد که مؤلفه معنویت در زوجین ناموفق کمتر بود. در بررسی پیشینه پژوهشی یافت نشد که به‌طور دقیق به مقایسه زوجین موفق و ناموفق بر اساس صفات عاطفی عصبی بپردازد، اما برخی مطالعات وجود دارد که به نوعی در راستای نتایج حاضر است. به‌طور نمونه در زمینه مؤلفه خشم نتیجه حاضر با پژوهش پورمحسنی کلوری و رنجبر (۱۴۰۰)، هامت^۱ و همکاران (۲۰۲۱) همسو بود، آن‌ها در پژوهش خود نشان دادند که خشم یک عامل مؤثر در کاهش رضایت زناشویی می‌باشد. همچنین در زمینه ترس، نتایج پژوهش سیفی زاده و همکاران (۱۳۹۸) نشان داد که ترس از صمیمیت یک عامل مهم در سازگاری زناشویی است. همچنین پژوهش واحدی و اقبالی (۱۴۰۲) نشان داد، معنویت نقش مؤثری بر افزایش رضایت زناشویی دارد، که در راستای پژوهش حاضر می‌باشد.

در تبیین می‌توان گفت که سوگیری اسناد خصمانه و نشخوار خشم رابطه و سهم معناداری در پیش‌بینی مشکلات زناشویی دارند. این یافته با نتیجه پژوهش‌های دویلی^۲ و همکاران (۲۰۲۳)، کوان^۳ و همکاران (۲۰۲۲) و بونی^۴ و همکاران (۲۰۲۲) همسو می‌باشد. پرخاشگری یکی از مهم‌ترین مشکلات اجتماعی است که سلامت و زندگی افراد در سراسر جهان را به خطر می‌اندازد که یکی از اشکال آن پرخاشگری ارتباطی است که در روابط صمیمانه به صورت نادیده گرفتن شریک زندگی، شایعه‌پراکنی در مورد همسر، تهدید به قطع رابطه، خیانت و بی‌توجهی نسبت به شریک زندگی بروز می‌کند (کای^۵ و همکاران، ۲۰۲۳). اسناد خصمانه و نشخوار خشم دو عامل شناختی مؤثر در شکل‌گیری رفتار پرخاشگرانه می‌باشند. سوگیری اسناد خصمانه با نشخوار خشم بیشتر، پرخاشگری ارتباطی و خشونت فیزیکی ارتباط نیرومندی دارد و رفتار پرخاشگرانه را پیش‌بینی می‌نماید. فردی که نشخوار خشم زیادی دارد، وقتی در موقعیت مبهم اجتماعی قرار می‌گیرد، آن را خصمانه تفسیر می‌کند، این تفسیر، نشخوار خشم را تشدید می‌کند. نشخوار خشم مکانیسم روانشناختی است که در زیربنای ارتباط میان سوگیری اسناد خصمانه و رفتار پرخاشگرانه قرار دارد (وال‌گریدو و کوکینوس^۶، ۲۰۲۳). بنابراین به نظر می‌رسد این دو عامل شناختی مؤثر در بروز رفتار پرخاشگرانه می‌تواند با نارضایتی زناشویی رابطه داشته باشد. بنابراین می‌توان گفت هرچه همسران پرخاشگرتر باشند کمتر از روابط خود راضی هستند. اثرات پرخاشگری ممکن است تحت تأثیر عوامل استرس‌زا مانند فشار مالی و بسته به موقعیت مکانی و زمانی مختلف تحت الشعاع قرار بگیرد. به عنوان مثال پرخاشگری ممکن است در زوجین کم درآمد برجسته‌تر باشد که این امر بر رضایت زناشویی نیز اثرگذار است و چون زوجین رضایت خود از رابطه را به صورت طولی ارزیابی می‌کنند، ممکن است دیدگاه جایگزین این باشد که چارچوب زمانی نسبتاً کوتاه برای به تصویر کشیدن تأثیر پرخاشگری بر رضایت زناشویی کافی نیست.

نتیجه دیگر نشان داد که صفات تاریک شخصیت (ماکیاولیسم، خودشیفتگی و جامعه‌ستیزی) به‌طور معناداری در زوجین ناموفق بالاتر بود. در بررسی پیشینه پژوهشی یافت نشد که به‌طور دقیق به مقایسه صفات تاریک شخصیت در زوجین موفق و ناموفق بپردازد؛ اما نتایج تحقیقات قبلی نشان داده است که صفات تاریک شخصیت با کاهش رضایت زناشویی (لیسمن و کورنلیو^۷، ۲۰۲۳؛ هی^۸ و همکاران، ۲۰۲۳؛ رابی^۹، ۲۰۲۳؛ گاندال^{۱۰}، ۲۰۲۰)، سازگاری زناشویی (شاهین ورنوسفادرانی و مهدویان، ۱۴۰۲)، افزایش دلزدگی زناشویی (صادق‌خانی و همکاران، ۱۴۰۲؛ پورمحسنی کلوری و همکاران، ۱۳۹۹؛ میرزائی و صابری، ۱۳۹۸؛ خورشیدی و دشت‌بزرگی، ۱۳۹۸)، افزایش ثبات زناشویی (یو^{۱۱} و همکاران، ۲۰۲۰)، افزایش آشفته‌گی زناشویی (بشرپور و همکاران، ۱۴۰۰) و روابط فرارزناشویی (عربی دیورزمی و همکاران، ۱۴۰۲) مؤثر بوده است، که به نوعی همسو با نتایج حاضر می‌باشد.

1 Hammett

2 Devilly

3 Quan

4 Burnay

5 Xie

6 Voulgaridou & Kokkinos

7 Lişman & Corneliu

8 He

9 Rabiee

10 Gondal

11 Yu

تحقیقات گذشته نشان می‌دهد که رفتارهای غیراخلاقی مختلفی که افراد دارای سطوح بالاتری از ویژگی‌های سه‌گانه تاریک، تمایل بیشتری به انجام آن‌ها دارند، از جمله خیانت. نارضایتی زناشویی نیز به عنوان عاملی از رفتارهای خیانتکارانه مطرح شده است. با این حال، پویایی روان‌شناختی تأثیرات این عوامل شخصیتی و رابطه‌ای بر خیانت کمتر مشخص است. این مطالعه نقش میانجی‌گری بالقوه استفاده از راهبردهای جداسازی اخلاقی را برای توجیه خیانت در روابط بین ویژگی‌های سه‌گانه تاریک و رضایت زناشویی، از یک سو، و تمایل به رفتارهای خیانتکارانه، از سوی دیگر، در شرکت‌کنندگان متاهل بررسی کرد. نتایج نشان داد که جامعه‌ستیزی، خودشیفتگی و نارضایتی زناشویی با گرایش‌های قوی‌تر به خیانت مرتبط است و این تأثیرات تا حدی (در مورد جامعه‌ستیزی و نارضایتی زناشویی) یا کاملاً (در مورد خودشیفتگی) که با تمایل به توجیه اخلاقی خیانت ایجاد می‌شود، عمل می‌کند. هیچ تأثیر مستقیم یا غیرمستقیم منحصربه‌فردی از ماکیاولیسم به صورت قابل‌توجه ظاهر نشد، در حالی که مشخص شد مردان تمایل بیشتری به رفتار غیروفادارانه دارند. این یافته‌ها بر اهمیت قضاوت‌های اخلاقی ناشی از ویژگی‌های سه‌گانه تاریک و نارضایتی زناشویی، که به خیانت فرد مشروعیت می‌بخشد و در نتیجه احتمال آن را بیشتر می‌کند، تأکید می‌کند.

یافته‌ها نشان داد که از بین مؤلفه‌های خودشیفتگی فقط مؤلفه خودنمایی قادر به پیش‌بینی منفی سازگاری زناشویی بود. به عبارت دیگر، اینکه فرد بسیار دوست دارد مرکز توجه باشد و مجموعه رفتارهایی را انجام می‌دهد که درواقع به دنبال این هدف است، قادر به پیش‌بینی منفی سازگاری زناشویی است. این یافته تا حدودی با نتایج پژوهش‌های بشارت و همکاران و لاونر و همکاران همسو است (کیسلو^۱، ۲۰۲۳؛ بشارت و همکاران، ۲۰۲۱). در تبیین این یافته می‌توان گفت که حوزه روابط بین فردی همواره تحت تأثیر شخصیت و آسیب‌شناسی آن قرار دارد و این تأثیر در آسیب‌شناسی خودشیفتگی میزان بالاتری دارد. به گونه‌ای که خودشیفتگی یکی از عوامل تعیین‌کننده مدت و عمق رابطه در زندگی زوجین محسوب می‌شود، ولی به نظر می‌رسد نقش مؤلفه خودنمایی زمانی که فرد دوست دارد مرکز توجه اطرافیان باشد به رقابت و چشم و هم‌چشمی می‌افتد که با این اتفاق هم ممکن است بر همسر خویش فشارهای مضاعفی وارد سازد و در نتیجه سازگاری زناشویی کمتر گردد. درواقع، به نظر می‌رسد برای فردی که دارای ویژگی خودنمایی است، نظر دیگران بسیار مهم‌تر از خود و همسرش است که این موجب کم‌رنگ‌تر شدن سازگاری زناشویی می‌گردد (بشارت و همکاران، ۲۰۲۱).

از مجموع این مطالعه می‌توان نتیجه گرفت که ویژگی‌های تاریک شخصیت از جمله خودشیفتگی، ماکیاولیسم، جامعه‌ستیزی و هم‌چنین مؤلفه‌های خشم، پرخاشگری و ترس از صمیمیت شخصیت عاطفی عصبی اثر منفی بر روی کیفیت زندگی زناشویی می‌گذارد و سبب نارضایتی زناشویی شده و این نارضایتی گاهی حتی به خیانت و طلاق هم منجر می‌شود. در مقابل مؤلفه معنویت شخصیت عاطفی عصبی نقش مثبت و مؤثری بر سازگاری و کیفیت زندگی زناشویی داشته و باعث افزایش رضایت زناشویی نیز می‌شود.

حجم نمونه کم و محدود بودن پژوهش به شهر تبریز از محدودیت‌های اصلی این مطالعه است. همچنین عدم کنترل عوامل مخدوش‌کننده مثل وضعیت اشتغال زوجین و تفاوت‌های قومی از دیگر محدودیت‌های این مطالعه است. بر این اساس به پژوهشگران بعدی پیشنهاد می‌شود که در مطالعات آینده به این محدودیت‌ها و پوشش آن‌ها در مطالعات خود توجه داشته باشند. در زمینه کاربردی پیشنهاد می‌شود که در مشاوره پیش از ازدواج و زوج درمانی به مباحث مربوط به شخصیت توجه شود.

منابع

- برخورداری، م.، و شهبازی، الف. ح. (۱۴۰۲). پیش‌بینی رضایت زناشویی بر اساس سبک‌های دلبستگی با نقش واسطه‌ای ذهن آگاهی و مثبت اندیشی. *رویش روانشناسی*، ۱۲ (۳)، ۱۹۹-۲۰۸. <https://frooyesh.ir/article-1-4409-fa.html>
- بشرپور، س.، عبادی، م.، و نریمانی، م. (۱۴۰۰). نقش میانجی حساسیت به طرد در رابطه بین صفات تاریک شخصیت و آشفتگی زناشویی. *فصلنامه مددکاری اجتماعی*، ۱۰ (۳۶)، ۵-۱۵. <https://socialworkmag.ir/article-1-668-fa.htm>
- پورمحسنی کلوری، ف.، و رنجبر، ه. (۱۴۰۰). حساسیت به قربانی شدن، سوگیری اسناد خصمانه و نشخوار ذهنی خشم به عنوان پیش‌بین وضعیت زناشویی. *دو فصلنامه روانشناسی خانواده*، ۸ (۲)، ۷۳-۸۵. https://www.ijfpjournal.ir/article_253574.html
- پورمحسنی کلوری، ف.، ظهري، ن.، عطادخت، الف.، و مولائی، م. (۱۳۹۹). نقش ابعاد تاریک شخصیت، تمایز یافتگی و نقش‌های جنسیتی در پیش‌بینی دلزدگی زناشویی. *نشریه روانشناسی خانواده*، ۶ (۲)، ۴۳-۵۶. <https://www.sid.ir/paper/408464/fa>

- خورشیدی، غ.، و دشت‌بزرگی، ز. (۱۳۹۸). رابطه جنبه‌های تاریک شخصیت، احقاق جنسی و انعطاف‌پذیری شناختی با دلزدگی زناشویی در پرستاران زن. *مجله پژوهش پرستاری ایران*، ۱۴ (۵۸)، ۶۵-۷۱. https://ijnr.ir/browse.php?a_id=2167&sid=1&slc_lang=fa
- رحیمی احمدآبادی، س.، کلانتری، م.، عابدی، ر.، و مدرس غروی، م. (۱۳۹۸). نقش ویژگی‌های شخصیتی و باورهای غیرمنطقی در پیش‌بینی نارضایتی جنسی. *فصلنامه روانشناسی بالینی و شخصیت*، ۱۸ (۱)، ۵۷-۶۵. https://cpap.shahed.ac.ir/article_2922.html
- سازمان ثبت احوال ایران (۱۴۰۰). آمار ازدواج و طلاق در سال ۱۳۹۹.
- سیفی‌زاده، ح.، زارعی محمودآبادی، ح.، و بخشایش، ع. (۱۳۹۸). رابطه طرحواره‌های ناسازگار اولیه و سازگاری زناشویی با واسطه‌گری ترس از صمیمیت در متأهلین. *خانواده پژوهی*، ۱۵ (۴)، ۴۶۷-۴۸۶. https://jfr.sbu.ac.ir/article_97783.html
- شاهین ورنوسفادارانی، ز.، و مهدویان، ع. (۱۴۰۲). پیش‌بینی سازگاری زناشویی بر اساس مؤلفه‌های معنویت و خودشیفتگی در زوجین ساکن شهر تهران. *مجله پژوهش در دین و سلامت*، ۹ (۱)، ۱۲۲-۱۳۳. <https://journals.sbm.ac.ir/jrrh/article/view/34204>
- صادق‌خانی، م.، امامی پور، س.، و میرهاشمی، م. (۱۴۰۲). تدوین الگوی ساختاری طلاق عاطفی بر اساس صفات سه‌گانه تاریک شخصیت و سبک‌های حل تعارض با میانجی‌گری دلزدگی زناشویی. *خانواده درمانی کاربردی*، ۴ (۲)، ۴۴۴-۴۷۱. <https://www.sid.ir/paper/382616/fa>
- عربی دیورزمی، س.، شاکر، ع.، اسمعیلی کورانه، الف.، و خادمی، ع. (۱۴۰۲). روابط ساختاری سازه تاریک شخصیت، بازدارنده هیجانی با روابط فرازناشویی با میانجی‌گری نگرش به تعهد زناشویی در بین زنان و مردان دارای روابط فرازناشویی. *رویش روان شناسی*، ۱۲ (۱)، ۱۳۲-۱۲۱. https://frooyesh.ir/browse.php?a_id=4018&slc_lang=fa&sid=1&printcase=1&hbnr=1&hmb=1
- قمرانی، الف.، صمدی، م.، تقی‌نژاد، م.، و شمسی، ع. الف. (۱۳۹۴). شاخص‌های روانسنجی مقیاس شخصیت تاریک در دانشجویان. *فصلنامه روش‌ها مدل‌های روانشناختی*، ۲۰ (۶)، ۷۳-۸۶. <https://www.sid.ir/fa/Journal/ViewPaper.aspx?ID=254219>
- کریمی، الف.، صادقی، ن.، و موسوی، م. (۱۴۰۲). ارتباط بین رضایت زناشویی و خودکارآمدی شیردهی در مادران نخست‌زا و چندزای بستری در بیمارستان‌های منتخب شهر قم در سال ۱۴۰۱. *مجله دانشگاه علوم پزشکی سبزوار*، ۳۰ (۳)، ۴۰۴-۴۱۳. https://jsms.medsab.ac.ir/article_1568.html
- میرزائی، ع.، و صابری، ه. (۱۳۹۸). پیش‌بینی دلزدگی زناشویی زنان بر مبنای نگرش جنسی آنها و گرایش همسرانشان به شخصیت تاریک. *فصلنامه روانشناسی کاربردی*، ۱۳ (۳)، ۳۷۱-۳۸۹. https://apsy.sbu.ac.ir/article_97235.html
- واحدی، ح.، و اقبالی، ع. (۱۴۰۲). پیش‌بینی رضایت زناشویی بر اساس نگرش به معنویت و تاب‌آوری در همسران جانبازان مبتلا به اختلال استرس پس از سانحه. *فصلنامه روانشناسی نظامی*، ۱۴ (۵۳)، ۱۴. https://jmp.ihu.ac.ir/article_207961.html
- یوسفی افراشته، م.، و حیاتی، م. (۱۴۰۰). شناسایی مؤلفه‌های خوشبختی زوجی در خانواده‌های ایرانی: رویکرد نظریه زمینه‌ای. *رویش روانشناسی*، ۱۰ (۵)، ۸۷-۹۶. <https://frooyesh.ir/article-1-2623-fa.html>
- Allen, W. D., & Olson, D. H. (2001). Five types of African-American marriages. *Journal of Marital and Family Therapy*, 27(3), 301-314. <https://doi.org/10.1111/j.1752-0606.2001.tb00326.x>
- Amiri, S., & Azad-Marzabadi, E. (2017). Validation of Affective Neuroscience Personality Scales in normal populations. *Neuropsychiatry & Neuropsychology/Neuropsychiatry i Neuropsychologia*, 12(3), 95-100. <https://doi.org/10.5114/nan.2017.71665>
- Besharat, M. A., Lashkari, M., & Rezazadeh, M. R. (2021). Explaining adjustment to infertility according to relationship quality, couples' beliefs and social support. *Journal of Family Psychology*, 1(2), 41-54. https://www.ijfpjournal.ir/article_245497.html?lang=en
- Brudek, P., & Kaleta, K. (2023). Marital offence-specific forgiveness as mediator in the relationships between personality traits and marital satisfaction among older couples: Perspectives on Lars Tornstam's theory of gerotranscendence. *Ageing & Society*, 43(1), 161-179. <https://doi.org/10.1017/S0144686X21000465>
- Burnay, J., Kepes, S., & Bushman, B. J. (2022). Effects of violent and nonviolent sexualized media on aggression-related thoughts, feelings, attitudes, and behaviors: A meta-analytic review. *Aggressive behavior*, 48(1), 111-136. <https://doi.org/10.1002/ab.21998>
- Butt, M. A. (2022). Thin-film coating methods: A successful marriage of high-quality and cost-effectiveness—A brief exploration. *Coatings*, 12(8), 1115. <https://doi.org/10.3390/coatings12081115>
- Davis, K. L., Panksepp, J., & Normansell, L. (2003). The affective neuroscience personality scales: Normative data and implications. *Neuropsychologia*, 5(1), 57-69. <https://doi.org/10.1080/15294145.2003.10773410>
- Devilly, G. J., O'Donohue, R. P., & Brown, K. (2023). Personality and frustration predict aggression and anger following violent media. *Psychology, crime & law*, 29(1), 83-119. <https://doi.org/10.1080/1068316X.2021.1999949>
- Diener, E. D., Emmons, R. A., Larsen, R. J., & Griffin, S. (1985). The satisfaction with life scale. *Journal of personality assessment*, 49(1), 71-75. https://doi.org/10.1207/s15327752jpa4901_13
- Ekiz, E., Van Alphen, S. P., Ouwens, M. A., Van de Paar, J., & Videler, A. C. (2023). Systems Training for Emotional Predictability and Problem Solving for borderline personality disorder: A systematic review. *Personality and Mental Health*, 17(1), 20-39. <https://doi.org/10.1002/pmh.1558>

Comparison of emotional neurotic personality and dark personality traits in successful and unsuccessful couples

- Eslami, M., Yazdanpanah, M., Andalib, P., Rahimi, A., Safizadeh, M., Dadvar, A., & Nakhaee, N. (2020). Marital satisfaction and emotional divorce among Iranian married individuals: A survey of hospital visitors of nine provinces. *Journal of education and health promotion*, 9. https://doi.org/10.4103%2Fjehp.jehp_570_19
- Fowers, B. J., & Olson, D. H. (1993). ENRICH Marital Satisfaction Scale: A brief research and clinical tool. *Journal of Family psychology*, 7(2), 176-185. <https://psycnet.apa.org/doi/10.1037/0893-3200.7.2.176>
- Gondal, M. U., Makhdoom, I. F., & Malik, N. I. (2020). Moderating role of trust within the relationship between machiavellianism and marital satisfaction. *FWU Journal of Social Sciences*, 14(1), 28-36. https://www.researchgate.net/publication/344171729_Moderating_Role_of_Trust_within_the_Relationship_between_Machiavellianism_and_Marital_Satisfaction
- Hammett, J. F., Lavner, J. A., Karney, B. R., & Bradbury, T. N. (2021). Intimate partner aggression and marital satisfaction: a cross-lagged panel analysis. *Journal of interpersonal violence*, 36(3-4), NP1463-1481NP. <https://doi.org/10.1177/0886260517747607>
- He, Q., Tong, W., Yu, Y., & Zhang, J. (2023). Marital quality improves self-and partner-reported psychopathy among Chinese couples: A longitudinal study. *Journal of personality*. <https://doi.org/10.1111/jopy.12841>
- Jonason, P. K., & Webster, G. D. (2010). The dirty dozen: A concise measure of the dark triad. *Psychological assessment*, 22(2), 420. <https://psycnet.apa.org/doi/10.1037/a0019265>
- Kislev, E. (2023). The Longitudinal Effect of Narcissistic Admiration and Rivalry Traits on Relationship Satisfaction. *Social Psychological and Personality Science*, 14(7), 865-874. <https://doi.org/10.1177/19485506221134348>
- Lişman, C. G., & Corneliu, H. A. (2023). Dark, dissatisfied and disengaged: Propensity towards marital infidelity, the dark triad, marital satisfaction and the mediating role of moral disengagement. *Psihologija*, 56(2), 163-177. <https://www.ceeol.com/search/article-detail?id=1108186>
- Markman, H. J., Hawkins, A. J., Stanley, S. M., Halford, W. K., & Rhoades, G. (2022). Helping couples achieve relationship success: A decade of progress in couple relationship education research and practice, 2010–2019. *Journal of Marital and Family Therapy*, 48(1), 251-282. <https://doi.org/10.1111/jmft.12565>
- Milano, W., Carizzzone, F., De Biasio, V., Angela Mercorio, M., Francesca Milano, M., Saetta, B., & Capasso, A. (2023). Neurobiological correlates shared between obesity, BED and food addiction. *Endocrine, Metabolic & Immune Disorders-Drug Targets (Formerly Current Drug Targets-Immune, Endocrine & Metabolic Disorders)*, 23(3), 283-293. <https://doi.org/10.2174/1871530322666220627125642>
- Moor, L., & Anderson, J. R. (2019). A systematic literature review of relationship between dark personality traits and antisocial online behaviours. *Personality and individual differences*, 144, 40-55. <https://doi.org/10.1016/j.paid.2019.02.027>
- Panksepp, J. (1998). The periconscious substrates of consciousness: Affective states and the evolutionary origins of the self. *Journal of consciousness studies*, 5(5-6), 566-582. <https://www.ingentaconnect.com/content/imp/jcs/1998/00000005/f0020005/895>
- Priyadharshini, S., & Gopalan, R. T. (2020). Marital Adjustment, Love, Personal Intimacy, personality, dyadic coping and spirituality on marital stability. *Asian Journal of Advanced Research and Reports*, 7(4), 1-16. <https://doi.org/10.9734/ajarr/2019/v7i430186>
- Quan, F., Wang, L., Gong, X., Lei, X., Liang, B., & Zhang, S. (2022). Hostile attribution bias and anger rumination sequentially mediate the association between trait anger and reactive aggression. *Frontiers in psychology*, 12, 778695. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2021.778695>
- Rabiee, N., Koochakentazar, R., Ghanbari Panah, A., & Kooshki, S. (2023). Predicting marital commitment based on dark triad traits and big five of personality. *Journal of psychologicalscience*, 22(126), 1103-1120. <https://doi.org/10.52547/JPS.22.126.1103>
- Sayehmiri, K., Kareem, K. I., Abdi, K., Dalvand, S., & Gheshlagh, R. G. (2020). The relationship between personality traits and marital satisfaction: a systematic review and meta-analysis. *BMC psychology*, 8(1), 1-8. <https://doi.org/10.1186/s40359-020-0383-z>
- Voulgaridou, I., & Kokkinos, C. M. (2023). Relational Aggression in Adolescents Across Different Cultural Contexts: A Systematic Review of the Literature. *Adolescent Research Review*, 1-24. <https://doi.org/10.1007/s40894-023-00207-x>
- Xie, Q., Zhou, B., Bi, T., Yang, B., & Kou, H. (2023). Trait anger and aggression among male violent offenders: The mediating effect of sadistic impulse and the moderating effect of emotion regulation. *Journal of Psychology in Africa*, 33(1), 10-16. <https://doi.org/10.1080/14330237.2023.2182968>
- Yu, Y., Wu, D., Wang, J. M., & Wang, Y. C. (2020). Dark personality, marital quality, and marital instability of Chinese couples: An actor-partner interdependence mediation model. *Personality and Individual Differences*, 154, 109689. <https://doi.org/10.1016/j.paid.2019.109689>